

Dosarul nr. 3-110/25 (2-25134914-02-3-20092025)

H O T Ă R Ă R E

În numele legii

25 septembrie 2025
Chișinău

mun.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al
Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:

Președintele	completului,	Sîrbu Victoria
judecătorul		Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Judecătorii		Negrei Corina
Grefier		

examinând, în ședință de judecată publică, în ordinea contenciosului administrativ electoral, acțiunea înaintată de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei către Comisia Electorală Centrală, cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil,

și acțiunea înaintată de Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc” către Comisia Electorală Centrală, terți Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Partidul Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”, Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, cu privire la anularea parțială a actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului:

La 19 septembrie 2025 ora 17:16 reclamantii Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei s-au adresat cu o acțiune în contencios administrativ către Comisia Electorală Centrală, cu următoarele solicitări:

- Suspendarea executării hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025 cu privire la contestația nr. CEC-10AP/6 din 02.09.2025 și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 05.09.2025 până la emiterea hotărârii de judecată;
- Anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025 cu privire la contestația nr. CEC-10AP/6 din 02.09.2025 și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 05.09.2025.

Potrivit fișei de repartizare a cererii, la 20 septembrie 2025 cauza a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, domnul Dragoș Galbur, președintele Partidului Politic „Partidul Național Moldovenesc” (în continuare PNM), a depus la Comisia Electorală Centrală o contestație, înregistrată sub nr. CEC-10AP/6 din data de 2 septembrie 2025, împotriva doamnei Irina Vlah, președinta Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”.

Totodată, doamna Arina Spătaru, președinta Partidului Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”, a depus o sesizare, înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025.

PNM susține în contestația nr. CEC-10AP/6 că, la data de 2 septembrie 2025 Centrul Național Anticorupție, în colaborare cu Procuratura municipiului Cahul și cu suportul altor structuri specializate ale Inspectoratului General al Poliției, a desfășurat acțiuni procesuale într-o cauză penală privind finanțarea ilegală a unei formațiuni politice. Descinderile au vizat mai multe locații din Chișinău și sudul țării, inclusiv instituții publice, fiind reținute mai multe persoane bănuite de implicare în activități de corupere electorală și spălare de bani.

Mai arată reclamantul că, potrivit informațiilor oficiale comunicate de autoritățile competente, au fost documentate episoade de remunerare ilicită a activiștilor politici, colectare a semnăturilor contraplată și utilizare de resurse financiare provenite din Federația Rusă, prin intermediul instituției bancare „Promsvyazbank” și al aplicațiilor electronice asociate, aflate sub regim de sancțiuni internaționale. Totodată, investigațiile au relevat coordonarea activităților prin canale de comunicare criptate și implicarea directă a unor curatori din afara țării în diseminarea de materiale de dezinformare pe rețelele sociale.

Susține că, în cadrul perchezițiilor, organele de drept au ridicat mijloace bănești în diferite valute, carduri bancare de tip „MHP”, tehnică de calcul, înscrisuri de ciornă, precum și alte bunuri relevante pentru investigații. Autoritățile au confirmat că o parte din fondurile provenite din străinătate erau lichefiate prin intermediul unor aplicații electronice, în scopul finanțării activităților electorale ale formațiunii vizate.

Adaugă PNM că președinta Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, parte componentă a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, a recunoscut public efectuarea perchezițiilor la unii membri ai formațiunii, fapt ce ar confirma conexiunea directă a partidului cu circumstanțele investigate.

Relatează PNM că, pe baza acestor date oficiale, a depus contestația în examinare, invocând finanțarea ilegală și utilizarea frauduloasă a resurselor din

afara țării de către Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și, respectiv, solicită excluderea acestuia din cursa electorală.

Contestatarul a solicitat:

- formularea unei cereri adresate Inspectoratului General al Poliției și Centrului Național Anticorupție privind oferirea informațiilor suplimentare referitoare la finanțarea ilegală a Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, inclusiv cu mijloace financiare din străinătate;
- constatarea faptului că Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, parte a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, a fost finanțat ilegal și a utilizat în campania electorală mijloace financiare provenite din străinătate;
- emiterea unei hotărâri cu privire la anularea înregistrării Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, parte a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, cu excluderea candidaților din lista de candidați.

La rândul său, ALDE a prezentat susțineri în același sens, invocând aceleași circumstanțe factuale și argumente juridice privind finanțarea ilegală a Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, formațiune componentă a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”.

ALDE a subliniat că acțiunile investigate subminează corectitudinea competiției electorale și a solicitat examinarea posibilității de a revizui statutul legal al Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” ca participant în alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, inclusiv prin verificarea legăturilor directe ale blocului cu membrii reținuți, și de a adopta o hotărâre în acest sens.

La 17 septembrie 2025 a fost examinată contestația nr.CEC-10AP/6 din 2 septembrie 2025 depusă de Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc” și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025 depusă de Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa împotriva Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei.

Prin hotărârea CEC nr. 3993 din 17 septembrie 2025, s-a hotărât:

1. Se admite parțial contestația nr. CEC-10AP/6 din data de 2 septembrie 2025 a Partidului Politic „Partidul Național Moldovenesc” și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025 a Partidului Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”.

2. Se aplică Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” sancțiunea avertismentului pentru încălcarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice.

3. Se inițiază efectuarea misiunii de control complex al finanțării activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” pentru perioada 1 mai –

31 august 2025 și a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” pentru perioada 3 august –1 octombrie 2025.

4. Se comunică subiecților enumerați la punctele 2 și 3 faptul inițierii misiunii de control.

5. Subiecții enumerați la punctul 3 vor pune la dispoziția membrilor grupului de control, în termen de 48 ore, toate actele necesare solicitate cu privire la finanțarea campaniei electorale și/sau a partidului politic.

6. Se expediază Ministerului Justiției prezenta hotărâre și copia dosarului administrativ în vederea examinării aplicabilității art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în privința Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”.

Cu hotărârea adoptată nu este de acord, o consideră arbitrară, ilegală, neîntemeiată și pasibilă anulării, din următoarele considerente.

Cu trimitere la art. 95 alin. (1) și (8) Codul electoral, indică că prezenta cerere de chemare în judecată este depusă la data de 19 septembrie 2025, termenul legal de contestare - 3 zile prevăzut este pe deplin respectat.

Cu privire la aplicarea sancțiunii sub formă de „*avertisment*”, care este ilegală, sancțiunea având un caracter contradictoriu, referindu-se reclamantii la art. 102 Codul electoral.

Totodată, în vederea elucidării acestor pretinse abateri (finanțare ilegală), tot Comisia Electorală Centrală prin actul contestat, a dispus efectuarea unui control financiar complex cât a finanțării Partidului PRIM, cât și a concurentului electoral Blocul Electoral Patriotic. Prin urmare, din acest fapt stabilește că Comisia, la etapa adoptării actului administrativ contestat, nu dispunea de certitudine juridică în ceea ce privește fapta imputată, motiv din care și a dispus efectuarea unui control financiar complex, acțiune ce contravine principiului legalității reglementat de art. 21 Cod administrativ.

Susține reclamantul că, este cert că, aplicând sancțiunea de „*avertisment*” Comisia Electorală Centrală nu avea ca temei o faptă stabilită, imputabilă concurentului electoral și care se încadrează în art. 102 alin. (1) Cod electoral, însă se baza pe presupunere și doar urmează să efectueze controlul complex pe domeniul financiar să confirme sau să infirme presupunerea care au formulat-o.

La acest capitol, este pertinent de menționat că Comisia a făcut referire la atribuțiile sale stabilite de Codul electoral, susținând că Comisia urmează să acționeze și față de fraudele electorale, inclusiv cele presupuse, făcând referire la art. 25 Cod electoral.

Însă, Codul reglementează următoarele atribuții în acest sens: Articolul 25. Atribuțiile generale ale Comisiei Electorale Centrale. În calitate de organ specializat în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală: [...] o) efectuează analize postelectorale în urma desfășurării scrutinelor naționale, inclusiv prin

intermediul evenimentelor publice, în vederea identificării carențelor de ordin normativ sau de alt tip, precum și analizează fraudele electorale, inclusiv cele presupuse, întreprinde măsuri pentru prevenirea și/sau înlăturarea acestora, formulează concluzii și recomandări în acest sens și le înaintează subiecților care au competența de a le implementa.

Comunică că, stabilesc cert că autoritatea publică poate întreprinde acțiuni pozitive față de „*presupuse fraude*”, ulterior scrutinului în vederea evitării situațiilor ilegale/presupuse pe viitor și nici într-un caz să sancționeze concurenții electorali pentru abateri „*presupuse*”.

Lipsa fundamentului probatoriu al sancțiunii avertismentului – CEC, prin actul contestat, a recunoscut explicit că la momentul examinării cauzei nu dispunea de probe certe privind existența unei finanțări ilegale sau cuantumul acesteia (pct. 49 și 53 din hotărâre).

Cu toate acestea, reclamantul își manifestă dezacordul că, CEC a aplicat sancțiunea avertismentului, în lipsa unei constatări clare și ferme asupra unei fapte imputabile. Or, conform art. 102 alin. (1) din Codul electoral, sancțiunile pot fi aplicate doar în temeiul unor fapte constatate și nu al unor simple presupuneri.

Prin urmare, aplicarea sancțiunii avertismentului fără existența unui fapt stabilit, echivalează cu o sancționare arbitrară, lipsită de fundament legal. CEC a aplicat sancțiunea de avertisment în baza unor suspiciuni, urmând abia ulterior să efectueze un control financiar complex pentru a confirma sau infirma bănuielile.

Această practică echivalează cu o răsturnare a sarcinii probei, concurentul electoral este considerat „vinovat” și sancționat înainte de finalizarea verificărilor. Jurisprudența constantă a CtEDO (de ex. Allen c. Regatul Unit, Lavents c. Letonia) sancționează orice formă de prezumție inversată, calificând-o drept incompatibilă cu statul de drept.

La pct. 49-53, Comisia afirmă că nu are certitudine juridică privind existența unor încălcări fundamentale. Totuși, la pct. 64, aplică avertismentul, recunoscând totodată că „*este dificil de evaluat doar volumul sau cuantumul finanțării ilegale, dar nu și faptul acestei finanțări*”.

Această contradicție relevă caracterul neunitar și incoerent al actului administrativ, ceea ce atrage anularea sa în baza art. 118 Cod administrativ privind obligația motivării clare și logice. În plus, sancțiunea avertismentului, chiar dacă este considerată una „ușoară”, produce efecte juridice și de imagine asupra concurentului electoral, afectându-i dreptul la un scrutin liber și echitabil (art. 38 Constituție și art. 3 Protocolul nr. 1 CEDO).

Această practică generează insecuritate juridică, contrară principiului statului de drept și cerinței de previzibilitate a actelor administrative. În concluzie, cerința ca orice act sau măsură a autorității publice să fie clar motivată și întemeiată nu este un simplu formalism procedural, ci o condiție esențială a statului de drept,

asigură legalitatea și predictibilitatea deciziilor, protejează drepturile persoanelor și le oferă acces real la căi de atac eficiente.

În acest sens, Codul administrativ la articolul 8 clar stabilește regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Prin urmare, motivarea solidă explică legătura dintre fapte și normele aplicabile, previne arbitrarul și abuzul de putere și facilitează controlul administrativ și judiciar al actelor. În lipsa unei astfel de motivări, deciziile devin vulnerabile și pasibile anulării, generează răspunderi și prejudicii și subminează încrederea publică în instituții - din acest motiv, temeinicia actului administrativ este atât o obligație legală, cât și o necesitate practică pentru activitate administrativă legitimă.

Cu privire la controlul complex al finanțării campaniei electorale a concurentului electoral este neîntemeiată și se face aplicabil și principiul proporționalității, consfințit la art. 29 Codul administrativ.

Nici una dintre persoanele vizate în cadrul procesului penal intentat nu a fost condamnată, iar simpla calitate de „bănuț” nu poate justifica sancționarea unui partid politic și concurent electoral. Răspunderea electorală trebuie să fie individualizată și directă, nu prezumată prin asociere. Aplicarea unei sancțiuni colective partidului și blocului electoral pentru acțiunile unor persoane particulare contravine principiului proporționalității și securității juridice.

Pe de o parte, CEC dispune efectuarea unui control financiar complex pentru a stabili dacă faptele există sau nu. Pe de altă parte, aplică deja sancțiunea de avertisment, deși recunoaște că nu există certitudine juridică privind faptele imputate.

Această contradicție face ca sancțiunea să fie arbitrară și ilegală, întrucât a fost emisă fără constatarea prealabilă a unei încălcări.

Raportând cele menționate la circumstanțele de fapt, menționează reclamantul că preținsele acțiuni imputate unor persoane particulare nu sunt imputabile concurentului electoral, or, pe de o parte, persoanele față de care planează suspiciuni de admitere a unor ilegalități, nu există un act cu caracter definitiv care ar înlătura prezumția nevinovăției, pe de altă parte, în cazul examinat, odată ce se invocă finanțarea ilegală a campaniei electorale de persoanele puse sub urmărire penală - lista donatorilor concurentului electoral se prezintă Comisiei săptămânal, prin urmare existența donațiilor în bani din partea persoanelor în cauză sau nu se stabilește prin prisma examinării rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale, care deja au fost puse la dispoziția Comisiei Electorale Centrale și față de care deja există și hotărâre a Comisiei prin care nu au

fost identificate donații de la persoane față de care ar fi intentate acțiuni de urmărire penală.

În ceea ce privește atribuirea răspunderii juridice și politice Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” pentru presupusa finanțare ilegală a uneia dintre componentele sale, trebuie subliniat că simpla menționare a unor persoane ca voluntari în rapoartele financiare nu constituie, de facto, dovadă a unei finanțări ilegale sau a unei legături cauzale între bloc și presupusa infracțiune.

Statutul de voluntar nu implică automat primirea de fonduri - conform legii, voluntarii pot desfășura activități în beneficiul unui partid sau bloc electoral fără a primi remunerație. Prezența lor în rapoartele financiare ca voluntari nu dovedește, în mod direct sau indirect, că aceștia ar fi primit fonduri pentru activități electorale sau că ar fi efectuat distribuirea de materiale electorale în schimbul unei sume de bani.

Lipsa dovezilor concrete privind legătura între fonduri și bloc - nu există probe care să arate că sumele presupus ilegale au fost efectiv folosite de blocul electoral în scopuri electorale. Orice presupunere privind legătura dintre activitatea voluntarilor și finanțarea ilegală este speculativă și nu poate constitui temei legal pentru sancționarea sau eliminarea unui concurent electoral din cursă. Această constatare a CEC instituie o practică vicioasă cu privire la implicarea voluntarilor în procesele electorale și este în deplină contradicție cu Codul electoral.

Prezentarea persoanelor ca voluntari în rapoartele financiare nu constituie dovadă a unei finanțări ilegale și nici nu demonstrează că blocul electoral ar fi beneficiat de astfel de fonduri.

Prin urmare, argumentele aberante a CEC bazate exclusiv pe presupuneri privind „*remunerația*” voluntarilor sunt insuficiente pentru a justifica sancționarea blocului.

Astfel, se constată că controlul complex impus partidului și concurentului electoral reprezintă o acțiune abuzivă din partea autorității publice, fiind ilegală și disproporțională, ceea ce contravine principiilor activității administrative.

Mai mult, CEC recunoaște că doar raportul final al controlului (ce va fi întocmit până la 31 martie 2026) va putea confirma sau infirma existența unei încălcări. Prin urmare, sancțiunea a fost aplicată prematur, pe baza unor suspiciuni, ceea ce echivalează cu o procedură arbitrară.

Cu privire la dispoziția CEC de a expedia dosarul administrativ către Ministerul Justiției, Hotărârea Comisiei Electorale Centrale de a transmite Ministerului Justiției copia dosarului administrativ în vederea examinării aplicabilității art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în privința Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” este lipsită de temei legal,

constituind un exces de putere și încălcând grav principiile legalității și proporționalității administrative.

Lipsa expresă a competenței CEC este prevăzută la art. 26 din Codul electoral nr. 325/2022, ce reglementează exhaustiv atribuțiile Comisiei Electorale Centrale în materia supravegherii și controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.

Totuși, niciuna dintre atribuțiile specificate la art. 26 din Codul electoral nu prevede dreptul CEC de a expedia Ministerului Justiției un dosar administrativ în vederea declanșării procedurii prevăzute de art. 21 din Legea nr. 294/2007. Dacă legiuitorul ar fi dorit să confere CEC o asemenea competență, ar fi prevăzut-o expres, așa cum a făcut-o în privința altor prerogative.

Prin urmare, reclamantul consideră că, transmiterea dosarului la Ministerul Justiției depășește limitele legale ale competenței CEC.

Interpretarea abuzivă a noțiunii de „conlucrare” – art. 26 alin. (1) lit. g) din Codul electoral prevede că CEC „conlucrează, în vederea asigurării respectării legislației privind finanțarea partidelor politice (...) cu autoritățile administrației publice centrale și locale”. Această prevedere are caracter general și vizează schimbul de date, asistența tehnică sau colaborarea instituțională punctuală.

Ea nu poate fi interpretată extensiv, astfel încât să confere CEC atribuția de a transmite către Ministerul Justiției întregul dosar administrativ și propria hotărâre, sugerând implicit aplicarea unei sancțiuni de dizolvare sau suspendare a unui partid politic. O asemenea interpretare ar contraveni principiului legalității administrative (art. 6 Cod administrativ).

Competența de a aprecia asupra aplicabilității art. 21 din Legea nr. 294/2007 aparține în mod exclusiv Ministerului Justiției, care, în baza propriei evaluări, poate sesiza instanța judecătorească competentă. Prin transmiterea formală a dosarului și prin includerea unei asemenea dispoziții în hotărârea sa, CEC se substituie rolului Ministerului Justiției și îl „direcționează” spre declanșarea unei proceduri de sancționare a unui partid politic.

Această ingerință depășește atribuțiile de control financiar și transformă CEC într-un actor *quasi-jurisdicțional*, ceea ce este inadmisibil în ordinea constituțională, încălcând principiul separării atribuțiilor și limitelor de competență ale autorităților.

Transmiterea dosarului administrativ la Ministerul Justiției, în lipsa unor constatări certe și definitive privind abateri grave, echivalează cu o stigmatizare prematură a Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”.

Această practică încalcă:

- dreptul la asociere politică (art. 41 Constituție; art. 11 CEDO);
- prezumția de legalitate și nevinovăție (art. 21 Constituție; jurisprudența CtEDO, cauza Karácsony și alții c. Ungariei, 2016);

- principiul proporționalității (art. 29 Cod administrativ), întrucât o măsură cu consecințe grave este dispusă în lipsa unei baze factuale consolidate.

Caracterul arbitrar al măsurii – CEC însăși recunoaște că la momentul adoptării hotărârii nu dispunea de certitudine juridică asupra faptelor imputate, motiv pentru care a dispus efectuarea unui control financiar complex.

Formularea „*Comisia apreciază drept judicioasă expedierea către Ministerul Justiției (...)*” este, de fapt, un subiectivism lipsit de fundament juridic. În dreptul administrativ, orice act al autorității publice trebuie să fie temeinic motivat și raportat la un text de lege, nu bazat pe o „apreciere” proprie, mai ales când consecința unei asemenea aprecieri poate afecta grav un partid politic.

Din punct de vedere juridic, aici sunt mai multe probleme:

1. Noțiunea de „*judicioasă*” nu are valoare juridică. Legea nu prevede că CEC poate acționa pe baza unor „*aprecieri judicioase*” fără fundament normativ. Actele administrative trebuie să fie motivate prin raportare la fapte constatate și texte legale aplicabile (art. 31 Cod administrativ).

2. CEC însăși a recunoscut că nu există certitudine juridică privind încălcarea invocată, motiv pentru care a dispus un control financiar complex. Or, dacă încălcarea nu este încă probată, cum poate fi „*judicioasă*” transmiterea dosarului către Ministerul Justiției, ceea ce este o contradicție flagrantă.

3. Expedierea la Ministerul Justiției nu este o atribuție expres prevăzută de Codul electoral. Așadar, Comisia nu poate aprecia în mod „*judicios*” ceva ce nu intră în competența ei. În dreptul administrativ nu există libertate de acțiune bazată pe „*aprecieri*”, ci doar competențe reglementate strict prin lege (art. 21 Cod administrativ).

4. Formularea lasă impresia că CEC face o recomandare politică, nu o constatare juridică.

În loc să rămână în limitele sale de organ tehnic de control financiar, Comisia s-a transformat într-o autoritate care administrează transmiterea dosarului pentru aplicarea unei sancțiuni extreme (posibila limitare a activității a partidului).

Reiterează că, termenul „*judicios*” utilizat în hotărârea CEC (pct. 67) nu este un temei de drept, ci o formă vagă, arbitrară și abuzivă de justificare. O asemenea formulare contravine obligației de motivare completă și legală a actului administrativ, iar actele bazate pe simple „*aprecieri*” sunt nule, deoarece nu satisfac cerința de motivare prevăzută de art. 118 Cod administrativ.

În aceste condiții, expedierea dosarului la Ministerul Justiției înainte de finalizarea controlului și în lipsa unor probe concludente este arbitrară și contravine principiului securității juridice.

CEC în motivarea sa, face referire la Hotărârea Curții Constituționale nr. 18 din 19 iulie 2024, subliniind necesitatea prevenirii participării la alegeri a candidaților sau subiecților electorali care utilizează mijloace ilegale. În realitate,

însă, aplicarea acestor considerente în cazul Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” este nefundamentată, din următoarele rațiuni:

1. Caracterul declarativ al argumentelor CEC se bazează în principal pe presupuneri privind activitatea unor voluntari și pe mențiuni din rapoartele financiare, fără probe directe sau concrete care să demonstreze că blocul a beneficiat de finanțare ilegală. Această abordare contravine principiului stabilit de Curtea Constituțională, conform căruia anularea înregistrării trebuie să se bazeze pe constatări independente și concrete de abateri electorale semnificative.

2. Distincția între intenție și probă efectivă – Hotărârea Curții subliniază că mecanismele de prevenire a participării la alegeri sunt justificate doar în măsura în care există dovezi certe privind folosirea mijloacelor ilegale. În cazul de față, argumentele privind „*remunerația voluntarilor*” sunt speculative și nu constituie dovezi ale unor abateri electorale reale sau semnificative.

3. Proportionalitatea măsurii - Aplicarea unei sancțiuni atât de severe, cum este eliminarea unui bloc electoral din cursă, pe baza unor argumente declarative și presupuneri, contravine principiului proporționalității și riscă să submineze dreptul la participare la alegeri. Conform jurisprudenței Curții, protecția ordinii publice și a transparenței financiare nu poate justifica măsuri nefondate sau speculative.

Referința CEC la Hotărârea Curții Constituționale nu poate substitui dovezile concrete necesare pentru a demonstra abateri electorale semnificative. Argumentele prezentate sunt declarative și nu oferă un temei legal real pentru sancționarea Blocului Electoral sau pentru anularea înregistrării sale.

Un rol crucial în activitatea autorității publice îl ocupă regim în care activează - în regim de putere publică, ce conduce la obligația respectării mai multor principii în activitatea administrativă:

- legalitatea procedurii (art. 21 Cod administrativ)
- proporționalitatea măsurilor întreprinse (art. 29 Cod administrativ)
- motivarea completă a actelor adoptate (art. 31 și art. 118 Cod administrativ)

Tot în această ordine de idei, este necesară invocarea testului de proporționalitate, prevăzut de art. 29 Cod administrativ, aplicarea cărui permite a conchide că o măsură oficială a fost proporțională dacă:

1. măsura întreprinsă este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege;
2. măsura este necesară pentru atingerea scopului;
3. este rezonabilă, totodată, măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporționată în raport cu scopul urmărit.

În speță, actul contestat nu se referă la modalitatea întrunirii acestor criterii, or, nu este invocat nici un argument convingător, pe de o parte, în ceea ce privește aplicarea sancțiunii sub formă de avertisment, pentru presupuse acțiuni, pe de altă parte, nu s-a motivat necesitatea efectuării controlului complex, odată ce Comisia deja deține actele care pot fi utilizate în vederea elucidării celor invocate. În speță, autoritatea emitentă nu a motivat necesitate intervenției în drepturile concurentului electoral, în manieră suficientă, or, cum a fost menționat – Comisei sunt prezentate rapoartele financiare care deja conțin datele necesare a fi supuse verificări.

Scopul urmărit: verificarea respectării normelor privind finanțarea campaniei electorale, însă, CEC deja dispune de rapoartele financiare ale Blocului și ale partidului, iar anterior a adoptat hotărâri prin care a confirmat corectitudinea acestora.

Rezultă că CEC dispune de suficiente instrumente legale și probatorii pentru a verifica suspiciunile invocate, fără a fi necesară inițierea unui control complex suplimentar.

Prin urmare, măsura nu este potrivită, pentru că dublează procedurile și creează o sarcină administrativă excesivă.

Necesitatea măsurii - CEC putea atinge scopul verificării utilizând instrumentele de care deja dispune: analiza rapoartelor, solicitarea de informații suplimentare, verificări punctuale.

Controlul complex, dispus pentru o perioadă ulterioară (până la 1 octombrie), excede cadrul strict al constatărilor prezente și reprezintă o ingerință în activitatea unui concurent electoral chiar pe durata campaniei.

Măsura nu este necesară, întrucât există mijloace mai puțin intruzive și mai rapide pentru a verifica respectarea normelor de finanțare.

Ingerința produsă: prin aplicarea sancțiunii avertismentului, inițierea unui control complex, expedierea disarului administrativ la Ministerul Justiției, Comisia afectează grav imaginea publică a Blocului și a partidului, chiar în plină campanie. Aceasta generează un efect de stigmatizare publică și un risc real de diminuare a șanselor electorale.

Raportarea la scop, chiar dacă scopul este protecția integrității procesului electoral, mijloacele alese depășesc limitele rezonabilului, pentru că penalizează concurentul electoral pe baza unor „*suspiciuni*” nedovedite și într-un moment sensibil (campania electorală). Măsura nu este rezonabilă, pentru că prejudiciul adus drepturilor Blocului Electoral și Partidului Republican Inima Moldovei este mai mare decât beneficiul urmărit.

Hotărârea contestată nu trece testul proporționalității prevăzut de art. 29 Cod administrativ:

- nu este potrivită (deoarece există deja rapoarte și hotărâri CEC care confirmă lipsa unor donații ilegale);

- nu este necesară (există mijloace alternative, mai puțin intruzive, pentru verificarea legalității finanțării);
- nu este rezonabilă (ingerința este excesivă, afectând imaginea și șansele electorale ale Blocului în plină campanie, fără existența unor probe clare de ilegalitate).

Prin urmare, actul administrativ trebuie anulat pentru încălcarea principiului proporționalității, sancțiunea avertismentului, misiunea de control complex dispusă, precum și expedierea dosarului administrativ la Ministerul Justiției, trebuie anulate ca fiind vădit ilegale, nejustificate și disproportionate.

Toate acestea abateri cert denotă caracterul arbitrar și abuziv al procedurii administrative și actului contestat.

Pe motivele sus enunțate, solicită reclamanții Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei admiterea cererii de chemare în judecată în sensul formulat, conform temeiului și obiectului invocat.

Odată cu depunerea acțiunii Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei a solicitat suspendarea executării hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025.

În motivarea cererii cu privire la suspendarea executării actului administrativ, reclamanții Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei au invocat asupra dispozițiilor art. art. 172, 214, 10 Cod administrativ. Suspendarea executării actului administrativ individual defavorabil reprezintă o măsură urgentă și provizorie, care, în esență, are finalitatea de a asigura o protecție efectivă a drepturilor vătămate prin acte administrative individuale emise de către autoritățile publice.

Legiuitorul, pornind de la principiul asigurării protecției efective a drepturilor persoanei, a reglementat expres posibilitatea solicitării suspendării executării actului administrativ individual defavorabil, atât până la inițierea acțiunii în contenciosul administrativ, cât și pe parcursul procesului de contencios administrativ. Suspendarea executării actului administrativ individual urmărește, din punct de vedere practic, de a preveni riscul prejudicierii drepturilor persoanei prin însuși aspectul temporar al procesului de contencios administrativ.

Astfel, datorită fenomenului temporar, procesul de contencios administrativ poate constitui o activitate instrumentală de prejudiciere a persoanei, pe când scopul său este de a proteja drepturile persoanei.

Conceptul legal de protecție legală efectivă instituit de art. 3 Codul administrativ rezidă în faptul că drepturile subiective ale persoanei urmează a fi apreciate în realitatea lor obiectivă și nu doar ca o categorie juridică iluzorie și teoretică, dar ca pe niște realități practice capabile să ofere demnității umane o realizare substanțială.

Iar sub aspectul art. 36 Codul administrativ, în procesul executării din oficiu a actelor administrative, urmează a fi asigurat un anumit echilibru, precum și anumite garanții către particulari, întrucât acțiunile autorităților publice nu pot fi discreționare, iar legea este chemată să furnizeze individului o protecție adecvată împotriva arbitrariului. Asume pornind de la acest concept, suspendarea executării actelor administrative urmează a fi implementată ca fiind un eficient și real instrument legal-procedural pus la îndemâna autorității emitente sau a instanței de judecată, pentru a asigura respectarea principiului legalității, fiind absolut echitabil, ca, atâta timp cât judecătorul se află în proces de control judecătoresc, acestea să nu-și producă efectele față de cei vizați.

În acest sens, în conformitate cu art. 214 coroborat cu art. 172 alin. (2) lit. a) Cod administrativ, sesizează că, prin noțiunea de suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ se au în vedere asemenea fapte care ar convinge judecătorul că actul administrativ individual ar fi ilegal, deoarece ilegalitatea propriu-zisă a acestuia este o chestiune de fond și se verifică în cadrul dezbaterilor judiciare.

În esență, legalitatea/ilegalitatea actului administrativ individual cuprinde două dimensiuni:

1. legalitatea/ilegalitatea materială, adică respectarea normelor de drept substanțial care se aplică prin actul administrativ individual defavorabil;
2. legalitatea/ilegalitatea formală, adică respectarea normelor de procedură administrativă la emiterea actului administrativ individual și competența.

Totodată, se verifică respectarea principiului proporționalității, securității juridice, egalității de tratament și utilizarea dreptului discreționar.

În conformitate cu art. 214 coroborat cu art. 172 alin. (2) lit. b) Cod administrativ, sesizează că, prin noțiunea de „prejudicii ireparabile” are semnificația de daune aduse drepturilor subiective, în sensul art. 17 din Codul administrativ, care nu pot fi reparate sau repararea lor reieșind din importanța dreptului revendicat și durata procesului este una irațională sau anevoioasă.

Raportând cele menționate la circumstanțele speței, invocă că, nesuspendarea aplicării sancțiunii sub formă de avertisment, poate genera situația în care aplicarea unei sancțiuni noi de acest gen – poate genera sancțiuni mai grave pentru concurentul electoral.

La fel, nesuspendarea controrului complex, la fel, poate genera consecințe ireparabile pentru concurentul electoral, odată ce acțiunile întreprinse de autoritatea pârâtă nu vor putea fi anulate.

Consideră că, nesuspendarea dispoziției de expediere a dosarului administrativ către Ministerul Justiției implică riscuri și mai grave, întrucât, în ipoteza în care Ministerul ar iniția procedura de aplicare a art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, s-ar crea un efect de paralizare a activității formațiunii chiar în cursa electorală.

Din motivele expuse solicită reclamanții Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei suspendarea executării hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025.

La 19 septembrie 2025 ora 18:30 reclamantul Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc” s-a adresat cu o acțiune în contencios administrativ către Comisia Electorală Centrală, terți Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Partidul Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”, Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, cu următoarele solicitări:

- Anularea parțială a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025, în partea în care a fost refuzată aplicarea sancțiunii de anulare a înregistrării concurentului electoral Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei (inclusiv a Partidului „Inima Moldovei” component) în alegerile parlamentare din 28.09.2025;

- Pronunțarea unei hotărâri judecătorești de anulare a înregistrării Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei” (parte a Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei) în calitate de concurent electoral, cu excluderea listei de candidați a Blocului „Patriotic” din cursa electorală pentru scrutinul 28.09.2025, în conformitate cu art. 102 alin. (5) lit. c) Codul electoral și celelalte prevederi legale incidente.

Cauza respectivă a fost repartizată aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare al Dosarelor la 20 septembrie 2025 judecătorului raportor Bagrin Lucia.

În motivarea acțiunii a indicat că, măsura cu privire la anulare în parte a hotărârii CEC nr. 3993 din 17.09.2025, în ceea ce privește nepronunțarea măsurii de anulare a înregistrării concurentului electoral vizat, și să pronunțe o hotărâre de excludere din cursa electorală a Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei” (component al Blocului „Patriotic”) și, pe cale de consecință, a candidaților înscriși pe lista Blocului „Patriotic” pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, este justificată de încălcarea gravă a normelor privind

finanțarea campaniei electorale, prin utilizarea de fonduri de proveniență străină și alte surse ilegale, fapt interzis de legislația electorală.

Relevă că, la data de 2 septembrie 2025, în spațiul public au apărut informații oficiale despre o cauză penală privind finanțarea ilegală a unei formațiuni politice, instrumentată de Centrul Național Anticorupție (CNA) în colaborare cu Procuratura municipiului Cahul și Inspectoratul General al Poliției. Au avut loc descinderi (percheziții) pe teritoriul mun. Chișinău și în sudul țării (inclusiv UTA Găgăuzia), fiind reținute mai multe persoane suspectate de corupere electorală și spălare de bani. Din comunicările oficiale reiese că s-au documentat plăți ilegale către activiști politici (inclusiv salarii „*în plic*”), colectări de semnături contra cost pentru susținerea unui candidat, precum și utilizarea de resurse financiare provenite din Federația Rusă prin intermediul băncii rusești sancționate „Promsviazbank” și aplicații electronice asociate.

Totodată, s-a constatat coordonarea activităților prin canale de comunicare criptate și implicarea directă a unor factori externi (așa-ziși „*curatori*” din afara țării) în diseminarea de materiale de dezinformare pe rețele sociale. În urma perchezițiilor din septembrie 2025, organele de drept au ridicat sume importante de bani în diferite valute, carduri bancare de tip „MHP” (emise în Federația Rusă), tehnică de calcul, înscrisuri și alte probe, existând indicii că o parte din fondurile provenite din străinătate erau convertite prin aplicații electronice pentru a finanța activitățile electorale ale formațiunii vizate.

Aceste acțiuni ale autorităților au vizat, conform datelor apărute public, Partidul Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”, condus de dna Irina Vlah, formațiune componentă a Blocului electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”. Chiar dna Irina Vlah a recunoscut public, în dimineața zilei de 2 septembrie, că au avut loc percheziții la unii membri ai partidului său, confirmând astfel legătura directă a partidului cu circumstanțele investigate.

În acest context, Partidul Național Moldovenesc (PNM) a depus la CEC, în aceeași zi (2 septembrie 2025), contestația nr. CEC-10AP/6, solicitând constatarea finanțării ilegale a PP „Inima Moldovei” (parte a Blocului „Patriotic”) și anularea înregistrării acestuia ca și concurent electoral, cu excluderea candidaților săi din cursa pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

Deasemenea, la 5 septembrie 2025 Partidul ALDE a depus o sesizare separată, exprimând îngrijorări similare privind influențarea ilegitimă a procesului electoral și solicitând CEC investigarea legăturilor Blocului „Patriotic” cu persoanele reținute. Ambele cereri au fost conexe și examinate împreună de către CEC, având la bază aceeași situație de fapt (suspiciuni de finanțare ilegală a concurentului electoral menționat), conform art. 44 alin. (4) și art. 80 alin. (1) din Codul administrativ.

În ședința publică a CEC din 17 septembrie 2025, după analizarea materialelor probatorii transmise de organele de anchetă și a punctelor de vedere ale părților implicate, Comisia Electorală Centrală a constatat existența unor indicii temeinice de finanțare ilicită a Partidului „Inima Moldovei” și, implicit, a Blocului electoral „Patriotic”. Vicepreședintele CEC, dl. Pavel Postica, a arătat explicit în cadrul ședinței că „sunt suficiente argumente care confirmă finanțarea ilegală a partidului și implicit a concurentului electoral”, adăugând că „nu putem vorbi, la această etapă, de quantum. Prin aceasta, CEC a recunoscut practic că fapta ilicită de finanțare ilegală a avut loc, rămânând doar ca amploarea exactă (cuantumul fondurilor implicate) să fie determinată ulterior printr-un control financiar. Președinta CEC a subliniat, deasemenea, complexitatea speței și obligația CEC de a aplica cu celeritate prevederile legale pentru a preveni afectarea alegerilor, chiar dacă procedurile penale nu erau finalizate încă.

Cu toate acestea, soluția adoptată de CEC a fost una de compromis. Comisia a hotărât aplicarea sancțiunii „avertisment” față de Blocul „Patriotic” pentru încălcarea regulilor de finanțare a campaniei și inițierea unei misiuni de control financiar complexe privind finanțarea Partidului „Inima Moldovei” (în perioada 1 mai - 31 august 2025) și a Blocului „Patriotic” (de la data înregistrării 3 august până la 1 octombrie 2025). Totodată, CEC a decis să sesizeze Ministerul Justiției pentru a examina aplicarea art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice față de Partidul „Inima Moldovei” - prevedere legală referitoare la posibila suspendare sau dizolvare a unui partid politic ce încalcă grav legea. În schimb, solicitarea apelantului de a anula înregistrarea Blocului „Patriotic” (prin excluderea Partidului „Inima Moldovei”) din cursa electorală a fost respinsă de CEC.

Menționează că, potrivit relatării ședinței, propunerea de anulare a înregistrării Blocului „Patriotic” a fost supusă votului în CEC la inițiativa reprezentantului CEC al PNM domnului Muntean Iulian, însă nu a întrunit numărul necesar de voturi (4 voturi împotrivă, 5 abțineri) și a fost astfel respinsă.

Prin urmare, Hotărârea CEC nr. 3993 din 17.09.2025 (contestată în prezenta cauză) admite numai parțial contestația PNM, în sensul că a constatat suspiciunile de finanțare ilegală și a aplicat un avertisment, însă nu a dispus sancțiunea anulării înregistrării concurentului electoral vizat (așa cum solicitaseră contestatarii). Consideră această soluție ca fiind nelegală și netemeinică, pentru motivele dezvoltate în continuare.

Comunică că, încălcarea legislației electorale prin neaplicarea sancțiunii corespunzătoare gravității faptei. Legislația electorală în vigoare prevede în mod expres sancțiunea anulării înregistrării unui concurent electoral (partid politic, bloc electoral sau candidat) în cazul comiterii anumitor abateri deosebit de grave, în special legate de finanțarea ilegală a campaniei electorale – art. 102 alin. (5) lit. c) Codul electoral. Aceași sancțiune este prevăzută și pentru alte încălcări grave,

precum finanțarea nedeclarată sau ascunsă, depășirea plafoanelor legale de cheltuieli ori cumpărarea voturilor, conform art. 91 alin. (1) lit. d), art. 91 alin. (6), art. 95 și art. 102 alin. (2) lit. e) din Codul electoral - dispoziții invocate și de reclamant în sesizarea către CEC.

În speță, din cele expuse mai sus, rezultă că există indicii puternice și necontestate de finanțare ilegală a activităților electorale ale Partidului „Inima Moldovei” Blocului „Patriotic”, care includ fonduri de proveniență străină. Chiar Comisia Electorală Centrală a constatat oficial existența acestor indicii (menționând „suspiciuni rezonabile” privind corectitudinea finanțării formațiunii) și a reținut că legalitatea finanțării trebuie supusă unui control amănunțit.

Mai mult, declarațiile membrilor CEC din timpul ședinței confirmă că, la nivel factual, finanțarea ilegală a avut loc, singura necunoscută fiind volumul exact al fondurilor ilicite: *„Că este 100 de lei, că e un milion de lei, acest lucru urmează a fi stabilit...”*. Acest raționament al CEC - conform căruia există suficiente dovezi ale faptei, însă nu s-a stabilit cuantumul - relevă faptul că temeiul încadrării juridice (folosirea mijloacelor financiare din străinătate) este deja prezent, independent de cuantumul exact al sumelor. Legea nu condiționează aplicarea sancțiunii de un prag minim al sumelor ilicite, ci sancționează în mod absolut originea nepermisă a acestora. Cu alte cuvinte, orice utilizare de resurse financiare din străinătate în scopul finanțării campaniei atrage incidența art. 102 alin. (5) lit. c) din Codul electoral.

În consecință, CEC avea obligația legală să dispună anularea înregistrării concurentului electoral implicat în asemenea practici. Refuzul Comisiei de a aplica această sancțiune, în pofida constatărilor proprii privind existența finanțării ilicite, echivalează cu o aplicare eronată a legii. Practic, CEC a aplicat doar un avertisment (sancțiune mai blândă) deși era incidentă situația care impune sancțiunea maximă (excluderea din alegeri). Această conduită a Comisiei contravine scopului normelor legale menționate, care urmăresc protejarea procesului electoral de influențele banilor murdari și a ingerințelor străine.

Susține că, utilizarea de fonduri din Federația Rusă (prin intermediul instituțiilor financiare sancționate internațional) și remunerarea clandestină a activiștilor electorali nu reprezintă simple nereguli formale, ci constituie amenințări grave la adresa suveranității și corectitudinii procesului electoral. Aceasta este exact tipologia de faptă pe care legiuitorul a dorit să o prevină și să o sancționeze drastic, prin eliminarea din competiție a concurentului care beneficiază de asemenea mijloace ilicite. Ignorarea de către CEC a acestor aspecte - sub pretextul că *„nu este stabilit cuantumul”* sau că încă nu există o hotărâre judecătorească definitivă - este neîntemeiată juridic.

Apărarea invocată de partea vizată (Partidul „Inima Moldovei”) în fața CEC s-a bazat pe prezumția nevinovăției și pe lipsa unei hotărâri judecătorești

definitive, care să confirme acuzațiile. Deasemenea, Comisia Electorală însăși a manifestat o anumită rezervă, evocând confidențialitatea urmăririi penale în curs și drepturile persoanelor investigate. Reclamantul apreciază însă că aceste argumente nu împiedică și nu exclud adoptarea sancțiunilor electorale imediate, având în vedere specificul diferit al răspunderii electorale față de răspunderea penală.

Prezumția de nevinovăție, garantată de art. 21 din Constituție, se referă la procesul penal și la faptul că nicio persoană nu poate fi declarată vinovată de o infracțiune fără o hotărâre definitivă a instanței penale. În cazul de față însă, nu se cere instanței penale sancționarea unui individ pentru o infracțiune, ci se aplică un remediu electoral administrativ față de un concurent electoral (partid/bloc) în baza unor probe administrate în procedura contestației electorale.

Codul electoral prevede în mod explicit că organele electorale (inclusiv CEC) au competența și obligația de a supraveghea respectarea legislației privind finanțarea campaniilor și de a sancționa abaterile, independent de eventualul curs penal al faptelor (art. 26 alin. (1) lit. f) din Codul electoral conferă CEC rolul de organ independent de supraveghere și control al finanțării partidelor și campaniilor).

Mai mult, art. 100 alin. (3) din Codul electoral prevede că examinarea contestațiilor privind finanțarea partidelor politice nu se supune termenelor de prescripție din perioada electorală și că se aplică regulamentul de finanțare a partidelor, subliniind importanța substanțială a acestor verificări. Astfel, legislatorul a acordat organelor electorale competențe de investigare și sancționare pro-active, pentru a asigura integritatea alegerilor.

În jurisprudența sa recentă, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a confirmat legitimitatea măsurilor de excludere a candidaților/partidelor din alegeri dacă se constată încălcări grave, chiar și înainte de o condamnare penală, și anume Hotărârea nr. 18 din 19 iulie 2024.

Mai mult, practica electorală anterioară furnizează exemple concrete de aplicare promptă a sancțiunii anulării înregistrării în cazuri de finanțare externă ilegală.

De altfel, însăși decizia contestată a CEC recunoaște, implicit, gravitatea situației și necesitatea unei intervenții urgente, pe de o parte, CEC a sesizat Ministerul Justiției pentru a examina suspendarea activității partidului în cauză (măsură extremă, echivalentă practic cu interzicerea temporară a partidului), iar pe de altă parte a declanșat un audit financiar dedicat. Or, este neconvingător ca aceeași situație de fapt să fie considerată suficient de gravă pentru a justifica posibila dizolvare a partidului (conform Legii partidelor), dar nu suficient de gravă pentru a justifica excluderea lui din alegeri. Această inconsecvență subminează principiul legalității și al tratamentului unitar prevăzut de lege.

Prin menținerea în cursă a Blocului „Patriotic” (din care face parte Partidul „Inima Moldovei”) doar cu un avertisment, se creează o situație de inechitate majoră față de ceilalți competitori electorali care respectă cu strictețe regulile de finanțare. Practic, concurentul în cauză a putut desfășura campanie, beneficiind de resurse financiare substanțiale și nedeclarate, inclusiv din surse externe, ceea ce i-a conferit un avantaj ilicit. Această situație contravine flagrant principiului egalității șanselor în alegeri, consacrat de jurisprudența Curții Constituționale și de standardele internaționale în materie electorală. Măsura avertismentului, în contextul dat, este vădit disproporționată față de beneficiul obținut fraudulos de concurent - un simplu avertisment nu remediază efectele concursului viciat, nici nu descurajează suficient asemenea practici.

Scopul sancțiunii anulării înregistrării este tocmai de a înlătura imediat din competiție actorul care a trișat prin mijloace interzise, pentru a restabili condițiile echitabile ale alegerii. Aceasta servește și interesului general al societății, potrivit principiului „*Salus rei publicae suprema lex*” (binele public primează asupra intereselor particulare) – în cazul de față, protejarea procesului electoral justifică măsuri drastice față de un participant care a periclitat integritatea acestuia.

Nu în ultimul rând, trebuie remarcat că, fiind vorba de un bloc electoral format din mai multe partide, responsabilitatea utilizării fondurilor ilegale nu poate fi izolată strict la partidul component (Inima Moldovei), ci revine și entității colective (blocului) sub sigla și lista căreia candidează. Partidele care aleg să participe la alegeri sub formă de bloc electoral își asumă în comun atât beneficiile, cât și riscurile și răspunderea legală pentru acțiunile membrilor lor. În speță, cel puțin două persoane din rândul celor investigate (inclusiv un candidat la funcția de deputat și un viceprimar implicat) figurează în rapoartele financiare ale Blocului „Patriotic” ca voluntari, deși există indicii că ar fi fost remunerați ilegal pentru activitatea lor. Aceasta demonstrează legătura directă între faptele de finanțare ilegală și concurentul electoral însuși (blocul), și impune ca blocul, ca întreg, să suporte consecința legală a excluderii. În caz contrar, s-ar crea o portiță de eludare a legii - partidele s-ar putea ascunde în spatele alianței electorale pentru a evita sancțiunile, ceea ce nu poate fi tolerat.

În drept invocă prevederile art. 91 alin. (1) lit. d) și alin. (6), art. 95, art. 102 alin. (2) lit. e) și alin. (5) lit. c), art. 26 alin. (1) lit. f), art. 98 alin. (1) pct. 2 lit. a), art. 100 Codul electoral, art. 44 alin. (4) și art. 80, art. 87-88, art. 91-93, art. 98-99 Cod administrativ, art. 21 Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, Hotărârile Curții Constituționale nr. 4/2013, nr. 10/2023 și nr. 9/26.03.2024, nr.18/19.07.2024.

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 22 septembrie 2025 (dosarul nr. 3-111/25), s-a transmis spre conexare cauza nr. 3-111/25, la cauza nr. 3-110/25,

aliată spre examinare în procedura judecătorului Curții de Apel Centru – Sîrbu Victoria.

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 22 septembrie 2025, s-a conexas într-un singur proces, cauza de contencios administrativ nr. 3-111/25, la cauza de contencios administrativ nr. 3-110/25, atribuindu-i-se numărul unic 3-110/25.

La 22 septembrie 2025 Comisia Electorală Centrală a depus referință asupra acțiunii depusă de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, prin care a solicitat respingerea acțiunii.

La 22 septembrie 2025, Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei a depus referință asupra acțiunii Partidului Politic „Partidul Național Moldovenesc”, solicitând respingerea acesteia.

Argumentele părților în ședința de judecată.

În ședința instanței de judecată reprezentantul reclamantei Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, Chișca-Doneva Tamara, a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea acesteia, cu respingerea acțiunii Partidului Politic „Partidul Național Moldovenesc”.

Reprezentantul reclamantului Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc”, Muntean Iulian, a susținut cererea de chemare în judecată conform obiectului și temeiului invocat, solicitând admiterea acesteia, cu respingerea acțiunii Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei.

Pârâtul Comisia Electorală Centrală și terțul Ministerul Justiției al Republicii Moldova fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei nu s-au prezentat în ședință, solicitând exanubarea cauzei în lipsă iar prin urmare, reieșind din dispozițiile art. 218 lit. d) Codul administrativ, Completul a dispus examinarea cauzei în lipsa terțului.

Acțiunile sunt admisibile.

În privința admisibilității acțiunii în contencios administrativ Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține următoarele.

Potrivit art. 2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Potrivit art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului

judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Potrivit art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivit art. 189 alin. (1) Cod administrativ, (1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Din interpretarea logico-juridică a normelor precitate, rezultă că unul din elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ, este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative, or, acțiunea în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

În conținutul acțiunii depuse, Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei a invocat că, prin activitatea administrativă a Comisiei Electorale Centrale i-a fost încălcat dreptul la alegeri libere, manifestat sancționarea unui concurent electoral, precum și riscul excluderii acestuia din campania electorală.

Iar potrivit acțiunii depuse, Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc” a invocat că, prin activitatea administrativă a Comisiei Electorale Centrale i-a fost încălcat dreptul la alegeri libere desfășurate în condiții de egalitate.

Potrivit art. 206 alin. (1) lit.a) și b) Cod administrativ, (1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).

La caz, reieșind din obiectul acțiunii se atestă că reclamantii Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei au formulat o acțiune în contestare, iar Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc” a formulat o acțiune în obligare.

Potrivit art. 191 alin. (3) Cod administrativ, Curtea de Apel Chișinău (Centru) soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Potrivit art. 98 Cod electoral, (1) În ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanțele de judecată competente examinează acțiunile în domeniul electoral după cum urmează: 2) Curtea de Apel Chișinău (Centru) soluționează în primă instanță: a) contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a actelor administrative ale Comisiei Electorale Centrale.

Potrivit art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 95 alin. (1) și (8) Codul electoral, (1) În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. (8) Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin.(1).

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că acțiunile înaintate de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei și Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc”, întrunesc condițiile de admisibilitate, or, actele cauzei atestă că Comisia Electorală Centrală a aprobat nr. 3993 la 17 septembrie 2025, iar acțiunile au fost depuse la instanța competentă la 19 septembrie 2025.

Totodată, se atestă că, reclamantii au prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei fiecare în conformitate cu prevederile art. 2 al Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023.

Cererea de suspendare al actului administrativ:

Potrivit art.214 alin. (1)-(4) din Codul administrativ, (1) Suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de judecată care examinează acțiunea de contencios administrativ. Reclamantul poate solicita instanței de judecată competente

suspendarea executării actului administrativ individual pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ dacă autoritatea publică investită cu soluționarea cererii prealabile a refuzat suspendarea sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul stabilit la art.172 alin.(3).

(2) Instanța de judecată poate dispune suspendarea executării actului administrativ individual din motivele prevăzute la art.172 alin.(2).

(3) Pentru probarea faptelor, participanții, în locul prezentării probelor obișnuite, pot depune o declarație pe propria răspundere.

(4) Instanța de judecată decide cu privire la suspendarea executării actului administrativ individual printr-o încheiere susceptibilă de recurs, fără citarea participanților la proces. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează părțile pentru audiere în privința temeiniciei cererii de suspendare. Prevederile art.177 alin.(2) din Codul de procedură civilă nu se aplică.

Potrivit art. 172 Codul administrativ, (1) Dacă un act administrativ individual defavorabil este contestat cu cerere prealabilă, autoritatea publică, din oficiu sau la cererea persoanei afectate, poate suspenda executarea lui pînă la finalizarea procedurii prealabile.

(2) Motivele suspendării sînt:

a) existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil;

b) existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.

(3) Suspendarea executării actului administrativ individual defavorabil se decide de autoritatea publică competentă pentru soluționarea cererii prealabile. Decizia cu privire la suspendarea executării se ia în termen de 5 zile lucrătoare din momentul înregistrării, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 95 alin. (11) Codul electoral, depunerea contestațiilor nu suspendă executarea actelor emise de organele electorale sau de alte autorități competente, dacă actele administrative în domeniul electoral nu prevăd altfel ori autoritatea sau, după caz, instanța de judecată nu a dispus suspendarea executării actelor contestate în condițiile Codului administrativ.

Completul de judecată atestă că, prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025, s-a hotărât:

„1. S-a admis parțial contestația nr. CEC-10AP/6 din data de 2 septembrie 2025 a Partidului politic Partidul Național Moldovenesc și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025 a Partidului Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa.

2. S-a aplicat Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” sancțiunea avertismentului pentru încălcarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice.

3. S-a inițiat efectuarea misiunii de control complex al finanțării activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” pentru perioada 1 mai-31 august 2025 și a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” pentru perioada 3 august-1 octombrie 2025.

4. S-a comunicat subiecților enumerați la punctele 2 și 3 faptul inițierii misiunii de control.

5. Subiecții enumerați la punctul 3 vor pune la dispoziția membrilor grupului de control, în termen de 48 ore, toate actele necesare solicitate cu privire la finanțarea campaniei electorale și/sau a partidului politic.

6. Se expediază Ministerului Justiției prezenta hotărâre și copia dosarului administrativ în vederea examinării aplicabilității art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în privința Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”.

7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale și poate fi contestată în decurs de 3 zile, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău (adresa: str. Teilor, nr. 4, mun. Chișinău).

Cu referire la primul temei prevăzut de legislator – existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului defavorabil, Completul de judecată reține că, prin noțiunea de suspiciuni rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual, se înțeleg acele circumstanțe de fapt, care ar convinge judecătorul că, actul administrativ individual ar fi ilegal, deoarece ilegalitatea propriu zisă a actului administrativ individual defavorabil, este un element de fond și se verifică doar în cadrul dezbaterilor judiciare.

În privința acestei condiții de suspendare a executării actelor administrative individual defavorabil, instanța nu poate aprecia discreționar, arbitrar, necesitatea unei asemenea măsuri, ci doar prin raportare la probele administrate în cauză, care trebuie să ofere suficiente indicii aparente de răsturnare a prezumției de legalitate, fără a analiza pe fond conținutul actelor administrative.

La caz, studierea sumară a înscrisurilor în limita împuternicirilor acordate de legiuitor instanței de judecată la soluționarea chestiunii de suspendare a executării actului administrativ contestat, Colegiul judiciar nu a stabilit existența suspiciunilor serioase și rezonabile privind legalitatea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025.

Cu referire la al doilea temei prevăzut de legislator, Completul specializat reține că scopul aplicării acestui temei, este crearea unui climat favorabil executării unei eventuale hotărâri judecătorești. Astfel, pentru a fi dispusă suspendarea executării actului administrativ contestat, persoana vătămată trebuie să dovedească temeinicia solicitării, precum și faptul că suspendarea are drept scop prevenirea unui prejudiciu ireparabil, iminent și actual.

Instanța de judecată evidențiază că, prin cererea privind suspendarea executării Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025, reclamantul a invocat pericolul producerii unor prejudicii ireparabile, manifestat prin paralizare a activității formațiunii Partidul Politic Republican „Partidul Inima Moldovei” în cursa electorală ca urmare al expedierii dosarului administrativ către Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Sub acest aspect, Completul reține că, reclamantul greșit a invocat că, în speță, ar fi aplicabile prevederile art. 172 alin. (2) lit. b) Cod administrativ, invocând că actul administrativ contestat urmează a fi suspendat și în vederea prevenirii unor pagube iminente, or, contrar prevederilor art. 93 Cod administrativ, reclamantul nu a prezentat careva probe confirmative, care ar demonstra existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare al actului administrativ, astfel că instanța de judecată este în imposibilitate să dispună suspendarea actului administrativ numai în baza simplei invocări de către reclamant a prevederilor art. 172 alin. (2) lit. b) Cod administrativ.

Potrivit art. 21 Legea nr. 294 din 21.12.2007 privind partidele politice, (1) Activitatea partidului politic poate fi limitată dacă prin acțiunile acestuia se aduc prejudicii grave pluralismului politic sau principiilor democratice fundamentale.

(1¹) Activitatea partidului politic poate fi limitată dacă partidul nu a depus raportul privind gestiunea financiară sau nu a prezentat informațiile necesare pentru efectuarea supravegherii și a controlului finanțării partidului politic, ori dacă nu a prezentat datele din registrul membrilor de partid, în termenele și forma stabilite de Comisia Electorală Centrală sau Agenția Servicii Publice.

(2) În cazul constatării acțiunilor sau inacțiunilor menționate la alin. (1) și (11), Ministerul Justiției, din oficiu sau la sesizare, solicită organului de conducere al partidului politic respectiv ca, într-un termen stabilit, de până la 30 de zile, să întreprindă măsuri pentru încetarea acestor fapte și să informeze ministerul despre măsurile luate și despre înlăturarea încălcărilor respective.

(3) Dacă organul de conducere al partidului politic nu a îndeplinit solicitarea Ministerului Justiției în termenul stabilit, activitatea partidului politic poate fi limitată pe un termen de până la 12 luni prin hotărâre judecătorească, la cererea Ministerului Justiției, care se depune în decurs de 5 zile după expirarea termenului stabilit conform prevederilor alin. (2). Examinarea cererii de limitare a activității partidului politic ține de competența Curții de Apel Centru și se realizează într-un termen care nu va depăși două luni.

(3¹) Ministerul Justiției se poate adresa direct în instanța de judecată, fără a parcurge procedura prealabilă indicată la alin. (2), cerând limitarea activității partidului politic pe un termen de până la 12 luni, în cazul acțiunilor sau inacțiunilor menționate la alin. (1) și (11) care amenință suveranitatea,

independența, integritatea teritorială, securitatea națională, ordinea și siguranța publică, însoțite de:

- a) acțiuni de subminare a proceselor electorale;
- b) campanii de dezinformare, incitare la ură, propaganda agresiunii militare, mesaje cu conținut extremist, cu conținut cu caracter terorist sau care, în alt mod, prezintă o amenințare pentru securitatea națională;
- c) acte de corupere pe scară largă a alegătorilor;
- d) finanțare ilegală sau acordare ilegală de servicii sau valori materiale partidului politic ori concurenților electorali ai acestuia;
- e) acțiuni de spălare a banilor sau introducerea în țară, în mod sistematic și ilegal, a mijloacelor financiare pentru activități curente sau electorale ale partidului politic;
- f) acțiuni de planificare, coordonare, sprijinire a acțiunilor violente.

Potrivit art. 15 alin. (1) Codul administrativ, (1) Operațiunile administrative sînt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice *care nu produc ca atare efecte juridice*.

Or, la acest aspect, urmează a să evidenția faptul că Comisia Electorală Centrală, prin expedierea către Ministerul Justiției a hotărârii și copiei dosarului administrativ în vederea examinării aplicabilității art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în privința Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”, prin prisma art. 18 Codul electoral, a realizat o operațiune administrativă, care prin esență nu produce efecte juridice în raport cu Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”, or, în privința inițierii procedurii privind limitarea activității partidelor politice – după cum rezultă din dispozițiile legale citate supra, acestea se pot realiza și din oficiu.

Prin urmare, reclamanții Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei eronat apreciază obiectul acțiunii, or, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025 nu au fost implementate careva măsuri cu privire la limitarea activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, iar suspendarea actului administrativ contestat în acest sens nu poate împiedica Ministerul Justiției al Republicii Moldova să acționeze în sensul art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

Prin urmare, Completul judiciar conchide că, cererea de suspendare a actului administrativ contestat în cauză din acest motiv, nu își găsește suportul de fapt și de drept, urmând a fi respinsă.

Reieșind din faptul că legiuitorul condiționează suspendarea actului administrativ contestat de existența unui caz bine justificat, cît și a iminenței producerii pagubei, întrucît eventual producerea unei pagube trebuie să fie o consecință directă a cazului bine justificat, Completul reține că, la caz, nu s-a

confirmat necesitatea suspendării actului administrativ contestat, așa cum prin probele administrate, nu se justifică cazul de suspendare și nu denotă iminența producerii pagubei ca consecință directă a nesuspendării.

Instanța de judecată, prin prisma normelor legale pertinente speței, raportate la obiectul supus examinării, concluzionează asupra netemeinicii cerinței de suspendare a executării Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025.

Din aceste motive, se impune respingerea cererii înaintate de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei privind suspendarea executării Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025.

Aprecierea instanței ce ține de temeinicia acțiunii:

Completul judiciar notează că, în conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri-respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Conform art. 225 Cod administrativ, (1) Instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Potrivit art. 18 Codul electoral, misiunea Comisiei Electorale Centrale este crearea condițiilor optime pentru exercitarea nestingherită de către cetățenii Republicii Moldova a dreptului constituțional de a alege și de a fi aleși în cadrul unor alegeri libere și corecte, inclusiv prin asigurarea respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

În temeiul art. 26 alin. (1) lit. f) Codul electoral, în calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, Comisia Electorală Centrală examinează sesizările și contestațiile privind încălcarea legislației cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă.

Materialele cauzei atestă că la 02.09.2025, Președintele Partidului Politic Partidul Național Moldovenesc, Galbur Dragoș, a depus la Comisia Electorală Centrală o contestație, înregistrată sub nr. CEC-10AP/6, prin care a solicitat:

- formularea unei cereri adresate Inspectoratului General al Poliției și Centrului Național Anticorupție privind oferirea informațiilor suplimentare referitoare la finanțarea ilegală a Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, inclusiv cu mijloace financiare din străinătate;

- constatarea faptului că Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, parte a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, a fost finanțat ilegal și a utilizat în campania electorală mijloace financiare provenite din străinătate;

- emiterea unei hotărâri cu privire la anularea înregistrării Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, parte a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, cu excluderea candidaților din lista de candidați.

La 05.09.2025 Președintele Partidului Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa, Spătaru Arina a depus o sesizare, înregistrată la Comisia Electorală Centrală sub nr. CEC-7/22684, prin care a solicitat revizuirea eligibilității Blocului Electoral „Patriotic”

Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025, s-a hotărât:

„1. Se admitr parțial contestația nr. CEC-10AP/6 din data de 2 septembrie 2025 a Partidului politic Partidul Național Moldovenesc și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025 a Partidului Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa.

2. Se aplică Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” sancțiunea avertismentului pentru încălcarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice.

3. Se inițiază efectuarea misiunii de control complex al finanțării activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” pentru perioada 1 mai-31 august 2025 și a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” pentru perioada 3 august-1 octombrie 2025.

4. Se comunică subiecților enumerați la punctele 2 și 3 faptul inițierii misiunii de control.

5. Subiecții enumerați la punctul 3 vor pune la dispoziția membrilor grupului de control, în termen de 48 ore, toate actele necesare solicitate cu privire la finanțarea campaniei electorale și/sau a partidului politic.

6. Se expediază Ministerului Justiției prezenta hotărâre și copia dosarului administrativ în vederea examinării aplicabilității art. 21 din Legea nr. 294/2007

privind partidele politice în privința Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”.

7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale și poate fi contestată în decurs de 3 zile, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău (adresa: str. Teilor, nr. 4, mun. Chișinău).”

Prin prezenta acțiune, reclamantii Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei revendică încălcarea dreptului, manifestat prin restrângerea dreptului de a fi ales, solicitând anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025.

În temeiul art. 50 Codul electoral, finanțarea, precum și susținerea materială sub orice formă a grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale se realizează cu respectarea următoarelor principii:

a) principiul legalității, prin respectarea prevederilor prezentului cod și ale cadrului legal conex;

b) principiul egalității de șanse sau al tratamentului egal în procesul electoral, inclusiv prin asigurarea echilibrului de gen și a accesului persoanelor cu nevoi speciale;

c) principiul transparenței veniturilor și cheltuielilor, prin prezentarea în mod corect și obiectiv de către concurenții electorali, grupurile de inițiativă, candidații independenți și participanții la referendum a rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă și publicarea acestora;

d) principiul independenței grupurilor de inițiativă, a candidaților independenți, a concurenților electorali și a participanților la referendum față de donatori;

e) principiul integrității campaniei electorale;

f) principiul proporționalității în realizarea procedurilor electorale, inclusiv în aplicarea sancțiunilor de către organele electorale.

În temeiul art. 54 alin. (6) Codul electoral, se interzice concurenților electorali, participanților la referendum și grupurilor de inițiativă:

a) să ofere alegătorilor/susținătorilor bani, bunuri, inclusiv produse alimentare, băuturi alcoolice și produse din tutun, să presteze servicii ori să acorde alte foloase, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, în scopul determinării alegătorului/susținătorului să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor;

b) să folosească în scopuri personale mijloace financiare intrate în contul cu mențiunea "Fond electoral"/"Destinat grupului de inițiativă";

c) să utilizeze mijloace financiare, altele decât din contul cu mențiunea "Fond electoral"/"Destinat grupului de inițiativă";

d) să folosească fonduri financiare și materiale nedeclarate sau să depășească cheltuielile peste plafonul general stabilit la art.53;

e) să utilizeze resurse administrative, cu excepția cazului prevăzut la art.70 alin.(6);

f) să încaseze mijloace financiare în contul cu mențiunea "Fond electoral" mai târziu decât ziua anterioară zilei alegerilor;

g) să utilizeze și să beneficieze de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte, de lucrări și servicii în orice formă, oferite cu titlu oneros, fără plata în avans a acestora.

Potrivit art. 59 Codul electoral, (1) Supravegherea și controlul finanțării partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale au scopul de a verifica modul în care grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum respectă cadrul normativ în perioada în care își desfășoară activitatea, *inclusiv prin verificarea corectitudinii, a caracterului complet al informațiilor și a termenului prezentării rapoartelor financiare cu anexele de rigoare, în limitele celor declarate și prezentate de subiect.*

(2) Controlul finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale are scopul de a verifica modul în care grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum respectă cadrul normativ în perioada în care își desfășoară activitatea, inclusiv prin verificarea conținutului rapoartelor financiare și a documentelor primare contabile, sub aspectul corespunderii activităților de campanie desfășurate și reflectării tuturor veniturilor și cheltuielilor din perioada activității grupurilor de inițiativă și din campania electorală.

(3) Supravegherea și controlul privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale sunt realizate la sediul comisiei sau la fața locului. În cazul manifestării dezacordului de către entitatea supusă controlului sau proprietarul (administratorul) imobilului unde urmează a fi desfășurat controlul la fața locului, se va înainta o acțiune în instanța de judecată de autorizare a controlului financiar la fața locului fără acordul entității supuse controlului sau al proprietarului (administratorului) imobilului.

(4) Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție aprobă, prin hotărâre, rezultatele supravegherii sau ale controlului finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, acestea fiind reflectate în raportul cu privire la rezultatele alegerilor.

(5) Controlul privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se realizează în baza unui ansamblu de metode și prevede operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, precum și de valorificare a rezultatelor acestuia, cum ar fi: verificarea faptică, verificarea documentară, verificarea totală, verificarea parțială, verificarea tematică, verificarea operativă, verificarea prin contrapunere. Rezultatele controlului se aduc

la cunoștință în termen de 6 luni din momentul confirmării rezultatelor alegerilor, care poate fi prelungit la necesitate.

(6) Procesul de planificare, organizare și desfășurare a controlului privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale este stipulat în regulamente aprobate de Comisia Electorală Centrală.

(7) În procesul de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, Comisia Electorală Centrală poate solicita documente și/sau explicații suplimentare pe care le consideră necesare, iar persoanele responsabile sunt obligate să le prezinte în termenele stabilite de comisie.

(8) Supravegherea și controlul privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale pot fi efectuate repetat în cazul în care, ulterior, au fost depistate circumstanțe noi ce atestă existența unor semne de încălcare a cadrului normativ.

(9) Controlul repetat privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale poate fi efectuat inclusiv în cadrul examinării contestațiilor și a sesizărilor.

(10) Controlul repetat privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se aprobă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.

În temeiul pct. 67 al Regulamentului privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185 din 18 august 2023, Grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum au dreptul să suporte cheltuieli pentru recompensele voluntarilor/agitatorilor (transport, cazare, alimentare, asigurare medicală facultativă contra riscurilor ce decurg din natura activității prestate, diurne etc.). *În sensul prezentului regulament, activitatea de voluntariat se consideră oferirea gratuită și benevolă de către cetățeni ai Republicii Moldova a serviciilor, cunoștințelor și abilităților în folosul competitorului electoral sau participarea la prestarea de activități organizate și desfășurate de către competitorii electorali.* Voluntarii pot fi atrași doar pentru prestarea serviciilor necalificate (informarea cu privire la activitatea de colectare a semnăturilor, programul electoral al concurentului electoral, opțiunea aleasă la referendum, strângerea de fonduri pentru susținerea financiară a subiectului electoral pentru care desfășoară activitatea de voluntariat, organizarea și participarea la evenimente etc.). Activitățile de voluntariat menționate la acest punct nu cad sub incidența art. 4 – 8 din Legea voluntariatului nr. 121/2010.

Potrivit art. 102 Codul electoral, (1) Persoanele fizice și juridice, grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum, precum și alți subiecți implicați în procesul electoral care încalcă prevederile actelor normative în

domeniul electoral, împiedică exercitarea liberă a drepturilor electorale, împiedică activitatea organelor electorale poartă răspundere în conformitate cu legislația.

(2) Pentru încălcarea actelor normative în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție, din oficiu sau în temeiul cererii formulate de o altă autoritate competentă ori la cererea contestatarilor, poate aplica sau solicita aplicarea următoarelor sancțiuni de bază sau complementare:

- a) avertismentul;
- b) privarea de timpii de antenă gratuit și/sau contra plată pentru o perioadă de la 24 până la 48 de ore, care poate fi aplicată doar după ce a fost dată sancțiunea sub formă de avertisment;
- c) lipsirea de alocații de la bugetul de stat;
- c¹) lipsirea de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la scrutinul în care este înregistrat în calitate de concurent electoral;
- d) sancțiunea contravențională care, conform Codului contravențional, ține de competența Comisiei Electorale Centrale;
- e) anularea înregistrării, a acreditării sau a confirmării subiecților electorali;
- f) solicitarea radierii din oficiu a partidelor politice în condițiile Legii nr.294/2007 privind partidele politice.

(3) Sancțiunea sub formă de avertisment poate fi aplicată prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale pentru încălcarea actelor normative în domeniul electoral, altele decât cele stabilite la alin.(5), – în cazul oricărui tip de alegeri, precum și prin hotărâre a consiliului electoral de circumscripție – în cazul alegerilor locale și al referendumurilor locale.

Din analiza materialelor prezentate de autoritatea publică pârâtă, se atestă că, prin demersul nr. CEC-8/8762 din 04.09.2025, Comisia Electorală Centrală a solicitat Inspectoratului General al Poliției, Centrului Național Anticorupție și Procuraturii Anticorupție să prezinte informații suplimentare referitor la faptele invocate în contestația înaintată de Partidul Național Moldovenesc și Partidul Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa.

Procuratura Anticorupție, prin răspunsul nr. 6872 din 05.09.2025, înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/22691 din aceeași dată, a comunicat că procuratura nu dispune de informații suplimentare care fac obiectul sesizărilor înaintate Comisiei Electorale Centrale de către entitățile politice contestate și difuzate prin intermediul serviciului de presă al Centrului Național Anticorupție.

Inspectoratul General al Poliției, prin răspunsul nr. 34/2-3517 din 05.09.2025, înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/22693 din aceeași dată, a informat că nu are înregistrate cauze penale referitoare la finanțarea ilegală a Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”.

Prin răspunsul nr. 11/1118 din 4 septembrie 2025, înregistrat sub nr. CEC-7/22734 din 6 septembrie 2025, Centrul Național Anticorupție a înștiințat că are în gestiune o cauză penală pornită în baza art. 181³ din Codul penal, în legătură cu finanțarea ilegală a Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, iar în prezent se efectuează acțiuni de urmărire penală, ca urmare a perchezițiilor desfășurate la data de 2 septembrie 2025 la membrii și activiștii Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, în cadrul cărora au fost ridicate sume de bani în diferite valute a căror proveniență urmează a fi stabilită, documente, telefoane mobile și alți purtători de informații care urmează a fi examinate pentru acumularea probatoriului.

A mai menționat că, în cadrul documentării acțiunilor membrilor și activiștilor Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, au fost fixate momente de transmitere a mijloacelor financiare în plicuri de către viceprimarul mun. Comrat și membrii partidului către activiști și simpatizanți a căror proveniență nu este stabilită, precum și faptul că viceprimarul în timpul serviciului repartiza bani în plicuri și discuta cu persoanele percheziționate în scopul repartizării atribuțiilor și trasarea sarcinilor, iar acțiunile erau ghidate de un candidat la funcția de deputat în alegerile parlamentare din partea Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”.

A mai adăugat că în prezent au fost depuse demersuri pentru aplicarea măsurilor preventive în privința celor patru persoane reținute, printre care viceprimarul mun. Comrat, un candidat la funcția de deputat în alegerile parlamentare din partea Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și doi membri ai partidului, iar acțiunile de urmărire penală continuă, respectiv, în conformitate cu prevederile art. 212 alin. (1) din Codul de procedură penală, urmărirea penală este confidențială, iar „materialele urmăririi penale nu pot fi date publicității decât cu autorizația persoanei care efectuează urmărirea penală și numai în măsura în care ea consideră că aceasta este posibil, cu respectarea prezumției de nevinovăție, și ca să nu fie afectate interesele altor persoane și ale desfășurării urmăririi penale în condițiile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal”, respectiv alte date nu pot fi comunicate public.

Luând în considerare cele comunicate de Centrul Național Anticorupție, Comisia s-a adresat Procuraturii Generale, prin demersul nr. CEC-8/8822 din 8 septembrie 2025, cu solicitarea de a-i fi prezentate copiile de pe ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuț/învinuit a persoanelor vizate. Procuratura Cahul, Oficiul principal, prin răspunsul nr. 5369 din 9 septembrie 2025, înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/22865 din aceeași dată, a furnizat parțial informația solicitată.

Ulterior, prin demersul nr. CEC-8/8895 din 12 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a solicitat Procuraturii Cahul să-și revizuiască răspunsul și să prezinte toate informațiile solicitate.

Prin răspunsul nr.6066 din 15 septembrie 2025, înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/23043 din aceeași dată, Procuratura Cahul a comunicat despre imposibilitatea de a prezenta unele copii de pe ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuît/învinuit a persoanelor vizate, întrucât ar putea fi afectate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor în cauză și a furnizat parțial informația solicitată.

Totodată, conform informațiilor prezentate de Procuratura Cahul, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.181³ alin. (1) din Codul penal, în cazul a 4 persoane acestora le-au fost înaintate învinuiri și aplicate măsuri preventive, iar 13 persoane au fost recunoscute ca bănuite, fiind cercetate în stare de libertate. Procuratura Cahul a descris esența învinuirilor și bănuielilor înaintate celor 17 persoane documentate de organul de urmărire penală.

Procuratura Cahul arată că persoanele au desfășurat propagandă electorală pentru susținerea partidului, au participat la acțiuni de finanțare ilegală utilizând mijloace nedeclarate, au coordonat activitatea activiștilor și simpatizanților din zona de Sud a Republicii Moldova (inclusiv UTA Găgăuzia), au purtat discuții și organizat întâlniri cu aceștia, oferind mijloace financiare ilegale pentru implicarea în evenimente de propagandă și acțiuni de denigrare a conducerii Republicii Moldova.

Potrivit art. 58 alin. (12) Codul electoral, pentru elucidarea suspiciunilor rezonabile, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție poate colabora cu sau sesiza autoritățile publice care dețin sisteme informaționale publice și/sau au atribuții de control, în vederea prezentării informațiilor necesare sau a efectuării unor verificări suplimentare, în limita competențelor funcționale ale acestor autorități.

Completul specializat ține să menționeze că, din conținutul hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025 se atestă că ***** și *****, care au fost recunoscute în calitate de bănuite de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 181³ Codul penal, au fost indicate în rapoartele financiare ale concurentului electoral Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, la rubrica voluntari, astfel ultimele sunt bănuite de comiterea infracțiunii de finanțare ilegală a unui partid politic și primirea remunerației financiare pentru activitatea acestora, deși potrivit raportului s-au declarat că acestea desfășoară activitate de voluntariat fără vreo remunerare financiară, iar faptul acesta nu a fost negat de către reclamanți.

Instanța la acest capitol nu urmează să rețină argumentele reclamanților cu privire la lipsa certitudinii cu privire la încălcările admise de către concurentul

electoral Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” prin remunerarea voluntarilor au fost bănuți în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 181³ Codul penal, iar la această etapă aceste fapte denotă existența unor suspiciuni cu privire la utilizarea de către concurentul electoral al mijloacelor financiare care nu au fost destinate fondului electoral, prin remunerarea voluntarilor, faptă ce cade sub incidența unei încălcări electorale și urmează a fi sancționată în modul corespunzător.

În această ordine de idei, blocul electoral este responsabil pentru corectitudinea informațiilor prezentate în rapoartele privind finanțarea campaniei electorale, precum și are obligația să supravegheze riguros conduita persoanelor care asigură promovarea imaginii concurentului în campania electorală.

Astfel, argumentele reclamanților Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, precum că în cazul dat urmează să opereze prezumția nevinovăției nu urmează a fi reținute, întrucât acestea sunt aplicabile în cadrul unui proces penal și nicidecum în cazul unui scrutin electoral, or, dacă s-ar urmări logica pretinsă de către reclamanți, în cazul dat atribuțiile Comisiei Electorale Centrale în asigurarea respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale practic sunt reduse la aplicarea sancțiunilor electorale după emiterea unui act definitiv și irevocabil emis prin prisma Codului penal sau contravențional de către organul abilitat, ceea ce diminuează eficiența organului electoral, deși în cadrul unui scrutin anume Comisia urmează să intervină prompt în vederea curmării încălcării legislației electorale de către concurenții electorali și descurajării unei atare conduite.

La caz, în contextul în care există suficienți indici că reprezentanții unui concurent electoral care figurează în rapoartele financiare în calitate de voluntari, pentru activitatea desfășurată de către aceștia au primit o remunerație, acest fapt urmează a fi sesizat organului electoral, care va lua măsuri în acest sens, inclusiv, prin aplicarea sancțiunilor față de concurentul electoral, iar chestiunile ce se examinează în cadrul procesului penal vizează doar aspectele încadrării faptelor în componența infracțiunii și nicidecum acestea nu pot condiționa aplicarea unei sancțiuni electorale, or în acest context Codul electoral, în partea ce privește aplicarea sancțiunilor pentru nerespectarea legislației cu privire la finanțarea campaniilor electorale devine inaplicabil, iar din aceste motive argumentele reclamanților cu privire la lipsa încălcării se vor respinge.

Completul nu poate reține nici argumentele reclamanților cu privire la nerespectarea de către Comisia Electorală Centrală al principiului proporționalității la instituirea controlului complex al finanțării activității formațiunilor politice reclamante, dat fiind faptul că prin prisma dispozițiilor art. 26 alin. (1) lit. d) și art. 59 Codul electoral și ale Regulamentului privind finanțarea grupurilor de inițiativă

și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023, Comisia Electorală Centrală în calitate sa de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale dispune de aceste prerogative, în special în situația în care se constată că există suspiciuni rezonabile față de corectitudinea finanțării activității concurentului electoral.

Totodată, instanța nu va da eficiență argumentelor reclamanților cu privire la faptul că în situația în care nu a fost stabilit cuantumul finanțării, sancțiunea aplicată ar fi una ilegală, or deși la etapa inițierii procedurii administrative nu a putut fi stabilit cuantumul acestei finanțări, urmează a se evidenția faptul că, certă este admiterea de către un concurent electoral al unei încălcări prin care în cadrul campaniei electorale, persoane ce au fost indicate în rapoartele financiare în calitate de voluntari, totuși au beneficiat pentru activitatea acestora de remunerație, iar efectuării unui control complex al finanțării activității Partidului Politic Republican „Inima Moldovei”, a concurentului electoral, Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, din care face parte Partidul Politic Republican „Inima Moldovei” are loc anume în vederea elucidării acestor aspecte cu privire la cuantum.

În altă ordine de idei, în ipoteza în care Comisia Electorală Centrală a stabilit că în raportul financiar al Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei au fost indicate în calitate de persoane care desfășoară activitate de voluntariat în cadrul campaniei electorale și care pe parcurs s-a constatat că au fost remunerate pentru faptele respective, acest fapt denotă cert admiterea unei încălcări electorale, care prin prisma art. 102 Codul electoral urmează a fi sancționată.

Cu referire la alegațiile reclamanților cu privire la sesizarea de către Comisia Electorală Centrală al Ministerului Justiției al Republicii Moldova în sensul examinării aplicabilității art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în privința Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, Completul specializat le consideră drept nefondate în contextul în care aceasta reprezintă o prerogativă al organului electoral prevăzută inclusiv la art. 18 și art. 58 alin. (12) Codul electoral, iar Comisia este în drept de a realiza atare operațiune administrativă.

Potrivit art. 137 alin. (1) Codul administrativ prevede că, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Cu referire la criticile invocate în acțiunea Partidului Politic „Partidul Național Moldovenesc” prin care pretinde asupra faptului că sancțiunea aplicată față de Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul

Moldovei este una nesemnificativă, Completul specializat urmează să le respingă ca fiind nefondate, or, la emiterea actului administrativ contestat autoritatea publică pârâtă în exercitarea dreptului său discreționar prevăzut la art. 102 alin. (2) din Codul electoral, l-a motivat suficient, fiind expuse toate considerentele și punctele de vedere care au stat la baza emiterii acestuia și justificată soluția aleasă, în limitele stabilite de lege, totodată autoritatea publică a argumentat proporționalitatea aplicării sancțiunii de avertisment.

La acest capitol urmează a se accentua că, reclamantul Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc” omite că suspiciunile privind corectitudinea finanțării activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și subsecvent a campaniei electorale a concurentului electoral, Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, pot fi înlăturate sau confirmate printr-o misiune de control efectuat conform pct. 95 sbpt. 1) lit. a) și sbpt. 2) lit. b) din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023, iar sancțiunea pretinsă de către reclamant în acest sens este una nejustificată, neproporțională și prematură cel puțin din această perspectivă.

Mai mult ca atât, Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc” în acțiunea sa nu a justificat aplicarea măsurii privind anularea înregistrării Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei” prin prisma art. 102 alin. (5) lit. c) Codul electoral, în situația în care însăși Comisia Electorală Centrală a indicat expres despre faptul că la momentul examinării este dificil de evaluat volumul sau cuantumul finanțării ilegale de care a beneficiat concurentul, iar în acest context, la această etapă nu a fost constatat faptul admiterii de către concurentul electoral al unei abateri grave în vederea excluderii acestuia din cursa electorală, prin urmare, în opinia instanței de judecată sancțiunea cu avertismentul aplicată în acest sens Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei este una proporțională, motivată și justificată, or contrariul nu a fost demonstrat.

Astfel, la emiterea Hotărârii nr. 3993 din 17.09.2025 *„cu privire la contestația nr. CEC-10AP/6 din 2 septembrie 2025 și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025”*, Comisia Electorală Centrală a respectat atât competențele ce-i sunt atribuite potrivit legii, precum și dispozițiile prevederile legale cu privire la supravegherea respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, în speță nefiind stabilit faptul admiterii a careva încălcări de către Comisia Electorală Centrală.

Prin urmare, Completul consideră că, la caz, nu există careva premise cu privire la anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025, din care motiv, cererile de chemare în judecată, se vor respinge.

Reieșind din limitele controlului judecătoresc și norma art. 219 alin. (3) din Codul administrativ potrivit căruia, instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces, Completul judiciar constată că în cauză nu sunt întrunite temeiurile cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ.

Potrivit art.224 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată, respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)-e).

În conformitate cu prevederile art. art. 172, 214, 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Cererea Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei către Comisia Electorală Centrală cu privire la suspendarea executării hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea în contencios administrativ electoral înaintată de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei către Comisia Electorală Centrală, cu privire la anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea în contencios administrativ electoral înaintată de Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc” către Comisia Electorală Centrală, terți Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Partidul Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”, Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, cu privire la anularea parțială a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17.09.2025 și obligarea emiterii actului administrativ solicitat, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 3 zile.

Președintele completului,

Sîrbu Victoria

Judecătorii

Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei